

Nationella samordningsgruppen för
tandläkarnas specialiseringstjänstgöring
(NSATS)

Genomförandeplan, övergångsregler och rutiner utifrån revidering av det nationella systemet för tandläkares specialiseringstjänstgöring

Bakgrund

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beslutade vid sammanträde den 18 juni 2021 att rekommendera regionerna att var och en för sin del godkänna det reviderade systemet för tandläkares specialiseringstjänstgöring.

Regionerna har ansvar för tandläkarnas specialiseringstjänstgöring inklusive dess finansiering. Systemet har reviderats under årens lopp, senast 2004 och nu behöver det ske igen. Revideringen syftar till att uppdatera systemet till dagens kontext så att det dels är i linje med nya föreskrifter på området, dels möjliggör att regionerna får större utväxling av sin finansiering av systemet. Genom ett antal justeringar anpassas systemet till dagens situation. Dessa är följande:

- Varje region inrättar NSATS-tjänster motsvarande sin egen finansiering i systemet, med nationellt sökbara tjänster med placeringsort i den egna regionen.
- De nuvarande gränsdragningarna för regional samverkan runt ST-utbildningen (ST-regioner) justeras för att samarbetena i största möjliga mån ska följa hälso- och sjukvårdens samverkansregioner.
- Tolv nationella ST-platser i orofacial medicin som finansierats gemensamt via interimistiskt ställningstagande av regiondirektörerna permanentas.
- Den nationella samordningsgruppen för tandläkarnas specialiseringstjänstgöring, NSATS, föreslås ansvara för att genomförandeplan, övergångsregler och övriga rutiner och stöd för verkställande av de föreslagna förändringarna tas fram.
- Det reviderade systemet föreslås träda i kraft senast den 1 januari 2023.

Genomförandeplan, övergångsregler och rutiner

Arbetsgrupp inom NSATS

En arbetsgrupp inom NSATS bestående av Maria Johansson, Göran Stegersjö, Georgios Tsilingaridis och Ulrika Söderberg (ekonomichef Folktandvården, Västra Götalandsregionen) blev utsedda att arbeta med genomförandeplan, övergångsregler och rutiner.

ST-regioner och NSATS-platser

Fem ST-regioner är enligt den *nuvarande* indelningen:

- Norra ST-regionen (Y, Z, AC och BD)
- Mellersta ST-regionen (C, D, E, F, S, T, U, W och X)
- Östra ST-regionen (AB och I)
- Västra ST-regionen (O)
- Södra ST-regionen (G, H, K, M och N)

NSATS-platserna inom dessa fem ST-regioner är enligt den nuvarande indelningen fördelade enligt följande:

ST-regioner	Totalt antal NSATS-platser	Varav fakultetsplatser
Norra ST-regionen	8	2
Mellersta ST-regionen	27	0
Östra ST-regionen	17	2
Västra ST-regionen	13	2
Södra ST-regionen	17	2
Totalt	82	8

Sex ST-regioner (motsvarande sjukvårdsregionerna) är enligt den *nya* indelningen:

- Norra ST-regionen (Y, Z, AC och BD)
- Mellansverige ST-region (C, D, S, T, U, W och X)
- Stockholm-Gotlands ST-region (AB och I)
- Sydöstra ST-regionen (E, F och H)
- Västra ST-regionen (O)
- Södra ST-regionen (G, K, M och N)

NSATS-platzerna inom dessa sex ST-regioner är enligt den nya indelningen fördelade enligt följande:

ST-regioner	Medlemmar	Antal NSATS-platser	Totalt antal NSATS-platser	Varav fakultets-platser
Norra ST-regionen	Region Västernorrland	2	7	2
	Region Jämtland Härjedalen	1		
	Region Västerbotten	2		
	Region Norrbotten	2		
Mellansverige ST-region	Region Uppsala	3	15	0
	Region Sörmland	2		
	Region Värmland	2		
	Region Örebro län	2		
	Region Västmanland	2		
	Region Dalarna	2		
	Region Gävleborg	2		
Stockholm-Gotlands ST-region	Region Stockholm	19	20	2
	Region Gotland	1		
Sydöstra ST-regionen	Region Östergötland	4	9	0
	Region Jönköpings län	3		
	Region Kalmar län	2		
Västra ST-regionen	Västra Götalandsregionen	14	14	2
Södra ST-regionen	Region Kronoberg	2	17	2
	Region Blekinge	1		
	Region Skåne	11		
	Region Halland	3		
Totalt		82	82	8

Omfördelning av NSATS-platser

Varje region inrättar enligt det nya reviderade systemet NSATS-platser motsvarande sin egen finansiering i systemet, med nationellt sökbara platser med placeringsort i den egna regionen. Som tidigare grundar sig finansieringsmodellen på regionernas befolkningsstorlek.

De åtta fakultetsplatserna fördelas som tidigare.

Fördelningen av NSATS-platzerna får som konsekvens att vissa ST-regioner ska lämna ifrån sig NSATS-platser medan vissa ST-regioner kommer att erhålla NSATS-platser.

Nettoeffekten av det nya reviderade systemet ger:

Mellersta ST-regionen ska lämna ifrån sig 5 NSATS-platser	(-5)
Norra ST-regionen ska lämna ifrån sig 1 NSATS-plats	(-1)
Östra ST-regionen ska erhålla 3 NSATS-platser	(+3)
Västra ST-regionen ska erhålla 1 NSATS-plats	(+1)
Södra ST-regionen ska erhålla 2 NSATS-platser	(+2)
Totalt	+/-0

Förslaget till fördelningen av NSATS-platserna för respektive ST-region framgår av bilaga 1.

Ersättning per NSATS-plats

Fakultetsplatserna finansieras som tidigare, det vill säga gemensamt av regionerna. SKR svarar för årlig justering av ersättningsbeloppet per NSATS-plats och beräknar hur kostnaderna för fakultetsplatserna ska fördelas.

Ersättningen per utbildningsplats och år är fastställd av styrelsen för dåvarande Landstingsförbundet, numera SKR, genom beslut den 7 november 2003. Baslinje för ersättningen sattes år 2003 till 562 000 kronor i 2002 års löne- och prisnivå och justering av ersättningen sker därefter årligen med föregående års genomsnittliga förändring i konsumentprisindex (KPI). För år 2021 är aktuellt belopp per utbildningsplats 693 000 kronor.

NSATS rekommenderar att det framräknade beloppet för NSATS-platserna också utgör ersättning för uppdragsutbildningarna.

Tillsättning av NSATS-platser

Samtliga NSATS-platser som tillsätts från och med 2022-01-11 inrättas enligt det nya reviderade systemet. Detta innebär en successiv övergång till det nya systemet där samtliga NSATS-platser, månaden efter planerad examen, inrättas per region.

Detta medför att ingen av de pågående ST-utbildningarna behöver flyttas mellan ST-regionerna.

De ST-regioner som enligt det nya reviderade systemet erhåller ytterligare NSATS-platser, grönmärkerade NSATS-platser enligt Bilaga 1, inrättar dessa 2023-01-01.

Ekonomi

- *Finansieringen av NSATS-platserna åren 2022-2023*

Finansieringen av NSATS-platserna sker på samma sätt som idag till och med 2023-12-31. Detta innebär att respektive ST-region betalar ersättning till utbildningsanordnaren (inom eller utom ST-regionen).

Exempel 1: Region Halland ansvarar för NSATS-platsen i parodontologi med Malmö universitet, Odontologiska fakulteten, som utbildningsanordnare och planerad examen 2022-03 (nummer 8 Södra ST-regionen). Finansieringen av NSATS-platsen sker på vanligt sätt inom Södra ST-regionen till och med 2023-12-31. Region Halland ansvarar för att inrätta NSATS-platsen månaden efter planerad examen med start 2022-04. Södra ST-regionen betalar då ersättning för NSATS-platsen till Region Halland (utbildningsanordnaren) för perioden 2022-04-01 till och med 2023-12-31. Region Halland kan i sin tur anlita en kunskapsnod i sin ST-region för seminariepaketet och betalar då för detta till kunskapsnoden.

Fakultetsplatserna finansieras som tidigare gemensamt av regionerna.

- *Finansieringen av NSATS-platserna från år 2024*

Finansieringen av NSATS-platserna sker från och med 2024-01-01 enligt den nya indelningen och grundar sig på regionernas befolkningsstorlek.

Fakultetsplatserna finansieras som tidigare gemensamt av regionerna.

Respektive ST-region ansvarar för fördelningen av NSATS-platserna och det ekonomiska upplägget inom respektive ST-region. I bilaga 1 redovisas förslaget till fördelning av NSATS-platserna inom respektive ST-region vilken kan användas som utgångspunkt vid fördelningen.

Övergångsreglernas slutdatum

Den sista nu pågående NSATS-platsen som ska omfördelas har planerad examen 2023-10. Dessa övergångsreglers slutdatum är således 2023-12-31.

Bilaga 1 Förslag till fördelning av NSATS-platser per ST-region

Norra ST-regionen

NSATS-platser fördelade per ansvarig region

Norra ST-regionen har enligt den nuvarande indelningen 8 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser.

Norra ST-regionen ska lämna ifrån sig 1 NSATS-plats till Västra Götalandsregionen (Västra ST-regionen).

Norra ST-regionen har enligt den nya indelningen 7 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser. Utöver de 2 fakultetsplatserna finns 5 NSATS-platser att fördela per region.

	Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region
1	Ortodonti	Västerbotten	2019-10-01	2022-10	Västra Götaland
2	Endodonti	Västerbotten	2019-03-01	2023-03	Västernorrland
3	Bettfysiologi	Västerbotten	2020-09-01	2023-09	Jämtland Härjedalen
4	Parodontologi	Västerbotten	2020-09-01	2023-09	Norrbottnen
5	Orofacial medicin Norrbotten	Norrbottnen	2021-09-01	2024-09	Norrbottnen
6	Orofacial medicin	Västerbotten	2021-09-01	2024-09	Västerbotten
7	Parodontologi, fakultetsplats 50%	Västerbotten	under tillsättning		Västerbotten
8	Bettfysiologi, fakultetsplats 50%	Västerbotten	2017-11-01	2023-05	Västerbotten
9	Parodontologi, fakultetsplats 50%	Västerbotten	2019-10-01	2025-09	Västerbotten
10	Käkkirurgi, fakultetsplats 50%	Västerbotten	2019-07-11	2026-05	Västerbotten

Östra ST-regionen/Stockholm-Gotlands ST-region

NSATS-platser fördelade per ansvarig region

Östra ST-regionen har enligt den nuvarande indelningen 17 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser.

Stockholm-Gotlands ST-region ska erhålla 3 NSATS-platser till Region Stockholm (Stockholm-Gotlands ST-region).

Stockholm-Gotlands ST-region har enligt den nya indelningen 20 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser. Utöver de 2 fakultetsplatserna finns 18 NSATS-platser att fördela per region.

	Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region
1	Endodonti	Stockholm	2018-03	2021-09	Stockholm
2	Bettfysiologi*	Stockholm	2018-03	2022-03	Gotland
3	Pedodonti	Stockholm	2019-04-01	2022-04	Stockholm
4	Oral protetik	Stockholm	2019-04	2022-04	Stockholm
5	Käkkirurgi	Stockholm	2017-01	2022-05	Stockholm
6	Odontologisk radiologi	Stockholm	2019-08	2023-01	Stockholm
7	Orofacial medicin	Stockholm	2020-01	2023-01	Stockholm
8	Orofacial medicin	Stockholm	2020-01	2023-01	Stockholm
9	Parodontologi	Stockholm	2019-01	2023-09	Stockholm
10	Orofacial medicin	Stockholm	2020-01	2023-10	Stockholm
11	Ortodonti	Stockholm	2021-02-01	2024-02	Stockholm
12	Pedodonti	Stockholm	2021-03-01	2024-03	Stockholm
13	Parodontologi	Stockholm	2021-04	2024-04	Stockholm
14	Endodonti	Stockholm	2021-05	2024-05	Stockholm
15	Parodontologi*	Stockholm	2021-05	2024-05	Stockholm
16	Oral protetik	Stockholm	2021-09	2024-09	Stockholm
17	Käkkirurgi	Stockholm	2021-09	2025-09	Stockholm
18	Käkkirurgi	Stockholm	2021-09	2025-09	Stockholm

	Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region
7	Käkkirurgi	Jönköping	2018-05-	2022-04	Stockholm
9	Ortodonti	Örebro	2018-12-03	2022-09	Stockholm
11	Oral protetik	Örebro	2019-09	2022-10	Stockholm

Mellersta ST-regionen/Mellansverige ST-region och Sydöstra ST-regionen

NSATS-platser fördelade per ansvarig region

Mellersta ST-regionen har enligt den nuvarande indelningen 27 NSATS-platser.

Mellersta ST-regionen ska lämna ifrån sig 5 NSATS-platser, 3 NSATS-platser till Region Stockholm (Stockholm-Gotlands ST-region) samt 2 NSATS-platser till Region Skåne (Södra ST-regionen).

Mellansverige ST-region och Sydöstra ST-regionen har enligt den nya indelningen 24 NSATS-platser (Mellansverige ST-region 15 NSATS-platser + Sydöstra ST-regionen 9 NSATS-platser (varav 2 NSATS-platser kommer via Region Kalmar län, Södra ST-regionen)). Dessa NSATS-platser fördelas per region.

	Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region
1				Inte tillsatt NSATS-plats	Uppsala
2	Käkkirurgi	Örebro	2017-09-01	2021-11	Sörmland
3	Pedodonti	Örebro	2018-12-03	2021-12	Värmland
4	Pedodonti	Örebro	2018-12-03	2021-12	Västmanland
5	Ortodonti	Örebro	2018-12-03	2021-12	Dalarna
6	Endodonti	Örebro	2019-02-01	2022-02	Gävleborg
7	Käkkirurgi	Jönköping	2018-05-	2022-04	Stockholm
8	Pedodonti	Jönköping	2019-08-	2022-07	Skåne
9	Ortodonti	Örebro	2018-12-03	2022-09	Stockholm
10	Käkkirurgi	Jönköping	2018-05-	2022-09	Skåne
11	Oral protetik	Örebro	2019-09	2022-10	Stockholm
12	Orofacial medicin	Jönköping	2020-02-	2023-02	Uppsala
13	Parodontologi	Jönköping	2020-04-	2023-04	Sörmland
14	Orofacial medicin	Östergötland		2023-04	Värmland
15	Bettfysiologi	Jönköping	2020-05-	2023-05	Västmanland
16	Parodontologi	Örebro	2019-09-23	2023-09	Örebro län
17	Endodonti	Jönköping	2020-10-	2023-10	Dalarna
18	Ortodonti	Jönköping	2020-10-	2023-10	Gävleborg
19	Ortodonti	Jönköping	2020-10-	2023-10	Uppsala
20	Oral protetik	Örebro	2019-12	2023-12	Örebro län
21	Oral protetik	Jönköping	2021-01-	2023-12	Jönköpings län
22	Oral protetik	Jönköping	2021-01-	2023-12	Jönköpings län
23	Parodontologi	Jönköping	2020-04-	2024-04	Jönköpings län
24	Orofacial medicin	Östergötland		2024-04	Östergötland
25	Käkkirurgi	Östergötland		2024-09	Östergötland
26	Ortodonti	Östergötland		2024-09	Östergötland
27	Ortodonti	Östergötland		2024-09	Östergötland

Västra ST-regionen

NSATS-platser fördelade per ansvarig region

Västra ST-regionen har enligt den nuvarande indelningen 13 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser.

Västra ST-regionen ska erhålla 1 NSATS-plats till Västra Götalandsregionen (Västra ST-regionen).

Västra ST-regionen har enligt den nya indelningen 14 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser.

Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region	
1			Inte tillsatt NSATS-plats	Västra Götaland	
2	Ortodonti	Västra Götaland	2019	2021-08	Västra Götaland
3	Parodontologi, fakultetsplats 50%	Västra Götaland	2018	2021-11	Västra Götaland
4	Oral protetik, fakultetsplats 50%	Västra Götaland	2015	2021-12	Västra Götaland
5	Oral protetik	Västra Götaland	2019	2022-08	Västra Götaland
6	Oral protetik	Västra Götaland	2017	2022-10	Västra Götaland
7	Endodonti	Västra Götaland	2017	2023-02	Västra Götaland
8	Orofacial medicin	Västra Götaland	2020	2023-09	Västra Götaland
9	Endodonti, fakultetsplats 50%	Västra Götaland	2019	2023-10	Västra Götaland
10	Orofacial medicin	Västra Götaland	2020	2023-12	Västra Götaland
11	Pedodonti	Västra Götaland	2021	2024-04	Västra Götaland
12	Endodonti, fakultetsplats 50%	Västra Götaland	2018	2024-08	Västra Götaland
13	Endodonti	Västra Götaland	2021	2024-09	Västra Götaland
14	Ortodonti	Västra Götaland	2021	2024-09	Västra Götaland
15	Käkkirurgi	Västra Götaland	2021	2025-04	Västra Götaland

Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region	
1	Ortodonti	Västerbotten	2019-10-01	2022-10	Västra Götaland

Södra ST-regionen

NSATS-platser fördelade per ansvarig region

Södra ST-regionen har enligt den nuvarande indelningen 17 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser.

Södra ST-regionen ska erhålla två NSATS-platser till Region Skåne (Södra ST-regionen).

Södra ST-regionen har enligt den nya indelningen 17 NSATS-platser, varav 2 fakultetsplatser. Region Kalmar län med 2 NSATS-platser tillhör enligt den nya indelningen Sydöstra ST-regionen. Utöver de 2 fakultetsplatserna finns 15 NSATS-platser att fördela per region.

	Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region
1				Inte tillsatt NSATS-plats	Kronoberg
2				Inte tillsatt NSATS-plats	Kalmar län
3				Inte tillsatt NSATS-plats	Blekinge
4				Inte tillsatt NSATS-plats	Halland
5				Inte tillsatt NSATS-plats	Kronoberg
6	Odontologisk radiologi	Skåne	2017-06-15	2021-10	Kalmar län
7	Pedodonti	Skåne	2018-03-01	2021-12	Halland
8	Parodontologi	Skåne	jun-18	2022-03	Halland
9	Bettfysiologi	Skåne	2018-05-02	2022-04	Skåne
10	Parodontologi	Skåne	2018-03-19	2022-05	Skåne
11	Endodonti	Skåne	2021-01-18	2024-02	Skåne
12	Parodontologi	Skåne	2021-08-16	2024-08	Skåne
13	Käkkirurgi	Skåne	2020	2024-09	Skåne
14	Orofacial medicin	Skåne	2021-10-01	2024-09	Skåne
15	Odontologisk radiologi	Skåne	2021-11-01	2024-10	Skåne
16	Pedodonti	Skåne	2022-01-01	2025-02	Skåne
17	Käkkirurgi	Skåne	2021	2025-09	Skåne

	Specialitet	Utbildningsanordnare	Påbörjad utbildning	Planerad examen	Ansvarig region
8	Pedodonti	Jönköping	2019-08-	2022-07	Skåne
10	Käkkirurgi	Jönköping	2018-05-	2022-09	Skåne